

Lieta C-112/24**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2024. gada 12. februāris

Iesniedzējtiesa:*Sąd Najwyższy* (Polija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2024. gada 11. janvāris

Pieteicējs:

L. S.

Pamatlietas priekšmets

Rajona tiesas tiesneša aizstāvja pieteikums lietā, lai pārbaudītu, vai *Sąd Najwyższy* [Augstākās tiesas] tiesnesis, kurš iecelts iztiesāšanas sastāvā, kas izskata disciplinārlietu pret vispārējās tiesas tiesnesi, atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām.

Prejudiciālā jautājuma priekšmets un juridiskais pamats

- 1 Valsts tiesībās paredzētā tiesneša neatkarības un objektivitātes pārbaudes saderība ar Savienības tiesībām, it īpaši ar LES 19. panta 1. punkta otro daļu, to aplūkojot kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta pirmo un otro daļu – jautājumi uzdoti, pamatojoties uz LESD 267. pantu.

Prejudiciālie jautājumi

I. Vai Līguma par Eiropas Savienību 19. panta 1. punkta otrā daļa, to aplūkojot kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta 1. un 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka:

1) valsts *Sąd Najwyższy* īpašā tiesvedībā, ko puse ierosināja, iesniedzot pieteikumu ar lūgumu pārbaudīt, vai *Sąd Najwyższy* tiesnesis, kurš iecelts iztiesāšanas sastāvā, kas izskata disciplinārlietu pret vispārējās tiesas tiesnesi, atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām, ir pienākums pēc savas ierosmes pārbaudīt, vai no visa *Sąd Najwyższy* tiesnešu vidus izlozes kārtībā iecelts iztiesāšanas sastāvs ir arī “tiesību aktos noteikta” tiesa;

2) ja pieteikums, ar ko lūgts pārbaudīt, vai *Sąd Najwyższy* tiesnesis atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām, ir pamatots ar apgalvojumu, ka šāds tiesnesis šajā amatā tika iecelts (fundamentāli) kļūdainā iecelšanas procedūrā, tad piecu tiesnešu iztiesāšanas sastāvā, kas izlozēts no visa *Sąd Najwyższy* sastāva, nedrīkst būt tie *Sąd Najwyższy* tiesneši, kuri iecelti tajā pašā kļūdainajā iecelšanas procedūrā, jo šāds *Sąd Najwyższy* iztiesāšanas sastāvs nevar tikt uzskatīts par neatkarīgu, objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu;

3) ja lietā par *Sąd Najwyższy* tiesneša, kas iecelts iztiesāšanas sastāvā (kas izskata disciplinārlietu pret vispārējās tiesas tiesnesi), neatkarības un objektivitātes prasību izpildes pārbaudi puse ir pierādījusi, ka sakarā ar šā *Sąd Najwyższy* tiesneša dalību (fundamentāli) kļūdainā iecelšanas procedūrā uz šo amatu noteiktais iztiesāšanas sastāvs neatbilst neatkarīgas, objektīvas, tiesību aktu noteiktas tiesas prasībām, tad, lai izlemtu pieteikumu – ar ko lūgts pārbaudīt, vai *Sąd Najwyższy* tiesnesis atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām –, vairs nav nepieciešams pārbaudīt – kā tās ir prasīts valsts tiesību aktos – šī tiesneša rīcību pēc viņa iecelšanas tiesneša amatā un disciplinārlietas raksturu, un līdz ar to tas, ka pieteikumā nav norādes par apstākļiem, kas saistīti ar šī tiesneša rīcību pēc viņa iecelšanas par *Sąd Najwyższy* tiesnesi, nav pamats tā noraidīšanai, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem (2017. gada 8. decembra Likuma par Augstāko tiesu 29. panta 10. punkts);

- ja atbilde uz I punktā 2) daļā uzdoto jautājumu ir apstiprinoša:

II. vai Līguma par Eiropas Savienību 19. panta 1. punkta otrā daļa, to aplūkojot kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta 1. un 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka:

tiesnesis, kurš ir iztiesāšanas sastāvā, kas izskata lietu, lai pārbaudītu, vai *Sąd Najwyższy* tiesnesis (kas iecelts, lai izskatītu disciplinārlietu pret vispārējās tiesas tiesnesi) atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām, vispirms var iesniegt pieteikumu, pieprasot noraidīt citu no visu *Sąd Najwyższy* tiesnešu vidus izlozētu tiesnesi (tiesnešus), kurš tika iecelts *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā (fundamentāli) kļūdainā iecelšanas procedūrā, kā rezultātā tiesu ar viņa (viņu) piedalīšanos nevar uzskatīt par neatkarīgu, objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, un, otrkārt, pieprasīt, lai šādu pieteikumu neizskatītu tiesnesis, kurš arī tika iecelts *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā šādā kļūdainajā iecelšanas procedūrā

III. ja II punktā minētais pieteikums tiek atstāts bez tālākas izskatīšanas (ar valsts tiesas lēmumu), vai tiesnesis kas iesniedzis šādu pieteikumu var atteikties

rīkoties lietā, lai pārbaudītu, vai *Sąd Najwyższy* tiesnesis atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām, vai tomēr viņam ir jāpiedalās sprieduma taisīšanā, atstājot lietas dalībnieka ziņā lēmumu, vai to apstrīdēt tādēļ, ka ar to tika pārkāptas lietas dalībnieka tiesības uz to, lai lietu izskatītu tiesa, kura atbilst Līguma par Eiropas Savienību 19. panta 1. punkta otrajā daļā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā noteiktajām prasībām?;

IV. vai iztiesāšanas sastāva izveides pārkāpumu – lietā, lai pārbaudītu *Sąd Najwyższy* tiesneša atbilstību neatkarības un objektivitātes prasībām – Līguma par Eiropas Savienību 19. panta 1. punkta otrās daļas un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrās daļas kontekstā – ietekmē apstākļi, ka piecu tiesnešu iztiesāšanas sastāvā tikai viens no tiesnešiem tika iecelts (fundamentāli) kļūdainajā iecelšanas *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā procedūrā, proti, vai šādā gadījumā tomēr ir iespējams turpināt lietas izskatīšanu un pasludināt spriedumu, ja attiecībā uz lielāko daļu no ieceltajiem iztiesāšanas sastāva locekļiem nerodas problēma par viņu iecelšanas *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā kļūdaino raksturu?

Atbilstošās Kopienas tiesību normas

Līgums par Eiropas Savienību, 4. panta 3. punkts, 6. panta 1. punkts, 19. panta 1. punkta otrā daļa;

Līgums par Eiropas Savienības darbību, 2. panta 1. un 2. punkts, 267. pants;

Pamattiesību harta, 47. panta pirmā un otrā daļa.

Atbilstošā Tiesas judikatūra

Spriedums, 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982 (turpmāk tekstā – “spriedums A. K.”);

Spriedums, 2022. gada 29. marts, *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235;

Spriedums, 2023. gada 21. decembris, *Krajowa Rada Sądownictwa* (Tiesneša atstāšana amatā), C-718/21, EU:C:2023:1015;

Spriedums, 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste* pret *UFEX* u.c., C-341/06 P un C-342/06 P, EU:C:2008:375;

Spriedums, 2019. gada 24. jūnijs, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530;

Spriedums, 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626;

Spriedums, 2003. gada 22. maijs, *Connect Austria*, C-462/99, EU:C:2003:297;

Spriedums, 2005. gada 2. jūnijs, *Koppensteiner*, C-15/04, EU:C:2005:345;

Spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W. Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798;

Atbilstošā Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra

Spriedums, 2021. gada 22. jūlijs, *Reczkowicz* pret Poliju;

Spriedums, 2022. gada 3. februāris, Nr. 1469/20, *Advance Pharma sp. z o.o.* pret Poliju;

Spriedums, 2020. gada 1. decembris, Nr. 26374/18, *G. Astradsson* pret Islandi;

Spriedums, 2021. gada 7. maijs, Nr. 4907/18, *Xero Flor sp. z o.o.* pret Poliju;

Spriedums, 2021. gada 8. novembris, Nr. 49868/19 un 57511/19, *Dolińska-Ficek* un *Ozimek* pret Poliju.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej [Polijas Republikas Konstitūcija], 45. panta 1. punkts

2017. gada 8. decembra *Ustawa o Sądzie Najwyższym* [Likums par Augstāko tiesu], 10. panta 1. punkts, 29. panta 4., 5., 6., 8., 9., 10., 15., 17., 18., 21., 24. punkts, 22.a panta 1. punkts, 26. panta 2., 3., 4. punkts, 73. panta 1. punkts;

2001. gada 27. jūlija *Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* [Likums par vispārējo tiesu organizāciju], 128. pants;

1997. gada 6. jūnija *Ustawa – Kodeks postępowania karnego* [Kriminālprocesa kodeksa likums], 30. panta 1. un 2. punkts, 41. panta 1. punkts, 42. panta 1. punkts, 534. panta 1. un 2. punkts.

Īss pamata lietas faktisko apstākļu un procesa izklāsts

Šīs lietas fakti lielā mērā pārklājas ar lietas C-96/24 un C-103/24 faktiem un pārējā daļā ir analogi tiem.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma izklāsts

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums lielākoties ir identisks lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojumam lietās C-96/24 un C-103/24, un pārējā daļa ir analogs tiem.